

Bud'te milosrdní, jako je milosrdný váš Otec. Lukáš 6,36

Milé sestry, milí bratři,
představte si, že se jednoho rána probudíte s nevídanou schopností, o které ovšem nemáte nejmenší tušení. Ta schopnost spočívá v tom, že každý, koho potkáte, zrcadlí váš postoj, vaše momentální nastavení. V případě, že záříte štěstím, váš protějšek je také šťastný. Jestliže jste laskaví a štědrí, také on oplývá těmito vlastnostmi. Ovšem, když jste zrovna zamračení bručouni, okamžitě máte někoho takového naproti sobě. Jste podráždění a útoční? Váš protějšek stejně tak. Přáli byste si mít takovou schopnost? Vykouzli by na vaší tváři více úsměvu? Učinila by váš život radostnějším? Ať už bude vaše odpověď jakákoli, jistě se mnou budete souhlasit, že tím, jak komunikujeme, ovlivňujeme druhé. Jak do právě řečeného zapadají Ježíšova slova: *Bud'te milosrdní, jako je milosrdný váš Otec?*

Být milosrdný může mít mnoho významových rovin. Jestliže budu milosrdný rodič, mohlo by to znamenat, že když budou mé děti zlobit, nebudu z toho vyvozovat žádné tresty. Kdybych byl milosrdný bankéř, pak by si to mohl někdo vykládat tak, že budu nakloněn odpouštět dluhy. Jestliže budu milosrdný poskytovatel služeb, mohl by někdo očekávat, že pro něj vykonám nějakou službu bez nároku na odměnu.

Tyto příklady by mohl někdo považovat za důkaz toho, že jsem milosrdný. Ale Bůh nám neříká, že by právě toto byly charakteristické znaky milosrdenství. Naopak, Bible hovoří o tom, že děti je třeba napomínat a je-li to nezbytné i trestat. Dluhy je třeba vracet. A za vykonanou práci, bez pocitů viny, přijmout odměnu.

Vzorem milosrdenství se nám má stát Bůh Otec. Ve Starém zákoně nacházíme mnoho příkladů jeho milosrdného jednání. Projevil milost Adamovi a Evě v zahradě Eden, když jim navzdory jejich přestoupení a vyhnání z ráje zaslíbil Spasitele. Projevil milosrdenství Noemovi a jeho rodině tím, že jim nabídl záchranu před potopou. Veden milosrdenstvím vysvobodil děti Izraele z jejich zajetí v Egyptě. Byl vůči svému lidu milosrdný navzdory tomu, že se vůči němu na poušti opakovaně bouřil a odmítal jeho příkázání. V chrámu ustanovil smírné obřady, díky kterým mohli zakusit odpuštění. Žalm 103 shrnuje Boží milosrdenství následovně: Bůh *nevede pořád spory, nehněvá se věčně, nenakládá s námi podle našich hříchů, neodplácí nám dle našich nepravostí.*

Milosrdenství s člověkem byl zřejmě jeden z hlavních důvodů, proč Bůh Otec poslal na svět svého Syna. Podobně jako Otec i Syn Ježíš Kristus projevoval milost hříšníkům, sytil hladové zástupy, uzdravoval nemocné, křísil mrtvé a nakonec nabídl svůj pro dobro celého lidstva.

Protože měl Ježíš velmi dobrou zkušenost s výšinami i propastmi lidské povahy, vyzývá nás: *Bud'te milosrdní, jako je milosrdný váš Otec.* Kdyby bylo milosrdné jednání něčím samozřejmým a automatickým, Ježíš by se o tom v evangeliu vůbec nemusel zmiňovat. Milosrdenství se však v nabídkovém listě našich přirozených projevů vůbec nevyskytuje.

Místo toho se v člověku automaticky spouštějí schopnosti, které tvoří jeho pravý opak: schopnost nalézt viníka, vytýkat nedostatky, vzbudit pocit viny.

Když posuzujeme druhé lidi, pak se nám zdá, že jednomu něco chybí, u druhého zase něco přebývá, vadí nám jejich zlozvyky, způsoby jednání, jsme u nich během okamžiku schopni detekovat charakterové vady. Stačí se podívat, prohodit pár slov, zabrousit na téma politiky nebo víry a máme jasno.

Změnila by se situace výrazně k lepšímu, kdyby všichni byli jako my? Zkuste si na chvíli představit, že by se ve vaší domácnosti, na vašem pracovišti nebo tady v kostele vyskytovaly samé klony nás samých. Stejně vztahovačné, ješitné, ukřivděné, zamindrákované, sudičské, zákonické nebo naopak bezpáteřní. Nebyl by to dobrý námět na horor?

A teď si zkuste představit, že i Bůh by se vám podobal. Jednalo by se ve vašem případě o dobrou nebo špatnou zprávu? Bylo by to evangelium nebo prokletí?

Vánoční svátky jsou jen několik dnů za námi. Určitě jste v jejich průběhu zaznamenali, co řekl anděl Gabriel Marii: *Hle, počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. Ten bude veliký a bude nazván **synem Nejvyššího**.*

Evangelista Jan napsal v souvislosti s Ježíšovým narozením tato slova: *Těm pak, kteří ho přijali a věří v jeho jméno, dal moc **stát se Božími dětmi**.*

Díky víře v Krista **získáváme stejný status, jaký měl Ježíš ve vztahu ke svému Otci**. A to je projev neuvěřitelné milosti.

Kristus se snížil až na naši úroveň, aby nás vyzvedl na svou. **Logika milosrdenství** nám nyní velí, abychom se sklonili ke svým bližním, neboť v nich, co by Božích dětech, se dotýkáme samotného Boha.

Člověk, jenž zažil svou vlastní slabost, které vyšlo vstříc milosrdenství od Boha, se má stejným způsobem vztahovat ke svým bližním. **Postoj Boží k nám má odpovídat našemu postoji k bližním**.

Není pochyb o tom, že s příchodem nového roku, v nás **starý Adam upgradoval svůj protibožský software**. Jediná šance, jak dát průchod životadárnému Božímu milosrdenství je nechat umírat vše, co se Bohu staví do cesty.

Boží milosrdenství v Kristu je větší než selhání a hříchy našich bližních i nás samých. **Jen díky němu dokážeme** milovat a modlit se dokonce i za ty, kteří nám jdou po krku a přenechat Bohu být i zaslouženou odplatu.

Slovo a svátosti jsou prostředky, díky nimž je do nás vlévána Boží milost. *Dobrá míra, natlačená, natřesená, vrchovatá ti bude dána do klína*, když přijmeš Kristovo tělo a kalich nebo kalíšek, který přetéká láskou, což je jeho krev, prolita za tebe, na odpuštění hříchů.

Kdybych měl shrnout hlavní myšlenky novoročního kázání, byly by to tyto:

1. milosrdenství není výbava, se kterou bychom se rodili
2. úkolem nás, křesťanů, není usilovat o to, aby druzí byli takoví, jací jsme my
3. Bůh je nám příkladem milosrdného jednání a také nevysychajícím pramenem, z něhož smíme milosrdenství čerpat, pro každý den tohoto nového roku.